

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

NATHAN HILL

NIX

În Sāvatti trăia un rege care i s-a adresat unui bărbat și i-a cerut să adune toți oamenii din cetate care erau orbi din naștere. După ce bărbatul a făcut asta, regele i-a cerut să le arate orbilor un elefant. Unora dintre orbi le-a prezentat capul elefantului, altora urechea, un colț, trompa, trupul, un picior, partea dorsală, coada sau moțul cozii. Și fiecare i-a spus: „Acesta este un elefant“.

Când i-a povestit regelui ce făcuse, acesta s-a dus la orbi și i-a întrebat:

– Spuneți-mi, oameni orbi, cum este un elefant?

Cei cărora le fusese prezentat capul elefantului au răspuns:

– Maiestate, un elefant este ca un borcan cu apă.

Cei cărora le fusese prezentată urechea au răspuns:

– Un elefant este ca un coș de vânturat orezul.

Cei cărora li se arătase colțul au răspuns:

– Un elefant este ca o lamă de plug.

Cei cărora li se arătase trupul au răspuns:

– Un elefant este ca un depozit.

Și fiecare orb a descris elefantul în funcție de partea care i-a fost arătată.

Atunci, spunând „Un elefant este așa, un elefant este altfel! Un elefant nu este așa, un elefant este așa!“, orbii au început să se bată între ei cu pumnii.

Iar regele privea încântat.

PROLOG

Vara târziu, 1988

Dacă Samuel ar fi știut că mama lui pleca, poate că ar fi fost mai atent. Ar fi ascultat-o cu mai multă atenție, ar fi observat-o mai îndeaproape, ar fi notat anumite lucruri esențiale. Poate că s-ar fi purtat diferit, ar fi vorbit altfel, ar fi fost o altă persoană.

Poate că ar fi devenit un copil lângă care merita să rămâi.

Dar Samuel nu știa că mama lui pleca. Nu știa că ea pleca deja de multe luni – în secret și pe bucăți. Ea luase obiecte din casă, unul câte unul. O rochie din dulap. Apoi o fotografie din album. O furculiță din sertarul cu tacâmuri. O pătură de sub pat. În fiecare săptămână ea lua câte ceva. Un pulover. O pereche de pantofi. Un ornament de Crăciun. O carte. Încetul cu încetul, prezența ei în casă a devenit din ce în ce mai discretă.

Ea făcea asta de aproape un an când Samuel și tatăl lui au început să simtă ceva, un fel de instabilitate, un sentiment de sărăcire care îi încurca și îi tulbura și care uneori era chiar sinistru. Un sentiment care îi lovea în momente venite la întâmplare. Se uitau la bibliotecă și se gândeau: „Nu aveam mai multe cărți decât atât?“ Treceau pe lângă dulapul cu veselă și erau aproape siguri că ceva lipsea. Dar ce? Nu puteau să-i spună pe nume – această impresie că detaliile vieții lor erau reorganizate. Nu înțelegeau că motivul pentru care nu mai mâncau mâncare gătită la cratiță era acela că nu mai era nicio cratiță în casă. Dacă biblioteca li se părea goală, era pentru

că ea o golise de cărțile de poezie. Dacă dulapul cu veselă părea puțin gol, era pentru că două farfurii, două castroane și un ceainic fuseseră scoase din colecție.

Erau furați într-un ritm foarte lent.

– Nu erau mai multe fotografii pe peretele acela? spuse tatăl lui Samuel, la baza scârilor, privind mijit. Nu aveam acolo o fotografie de la Marele Canion?

– Nu, spuse mama lui Samuel. Am pus deoparte poza aceea.

– Da? Nu-mi aduc aminte.

– A fost decizia *ta*.

– Da? spuse el, încurcat.

Avea impresia că-și pierde mințile.

Peste ani, la o oră de biologie din liceu, Samuel a auzit o poveste despre un anumit tip de țestoasă africană care traversa înot oceanul ca să-și depună ouăle în America de Sud. Oamenii de știință nu au găsit niciun motiv pentru lungă călătorie. De ce făceau țestoasele asta? Teoria de bază este că au început să facă asta cu eoni în urmă, când America de Sud și Africa erau încă unite. Pe atunci, doar un râu ar fi separat continentele, iar țestoasele își depuneau ouăle pe malul celălalt al râului. Apoi continentele au început să se îndepărteze, iar râul s-a lărgit cam cu un centimetru pe an, lucru insesizabil pentru țestoase. Așa că ele au continuat să meargă în același loc, pe malul opus al râului, fiecare generație înotând puțin mai departe decât cea din urmă, iar după sute de mii de ani, râul a devenit un ocean, dar țestoasele nu au observat asta niciodată.

Așa, s-a gândit Samuel, a fost și plecarea mamei sale. Așa se îndepărta – imperceptibil, încet, puțin câte puțin. Și-a mutat viața până când singurul lucru rămas de îndepărtat a fost ea însăși.

În ziua în care a dispărut, ea a plecat din casă cu o singură valiză.

PARTEA ÎNTÂI

ATACATOAREA LUI PACKER

Vara târziu, 2011

Titlul apare într-o după-amiază pe mai multe site-uri de știri aproape simultan: GVERNATORUL PACKER A FOST ATACAT! În câteva clipe, știrea este preluată de televiziuni, întrerupând programul obișnuit pentru o alertă de Breaking News, în timp ce prezentatorul privește cu gravitate în cameră și spune:

– Primim informații de la corespondenții noștri din Chicago că guvernatorul Sheldon Packer a fost atacat.

Și, pentru o vreme, doar asta se știe, că a fost atacat. Pentru câteva minute amețitoare, toată lumea își pune aceleași două întrebări: e mort? Și: există imagini video?

Prima veste vine de la reporterii de la fața locului, care sună de pe telefoanele mobile și sunt preluați în direct. Ei spun că Packer se afla la hotelul Conrad Hilton, unde era gazda unui dineu și ținea un discurs. După aceea, a trecut cu anturajul său prin Grant Park, strângând mâini zâmbitor, pupând copii, făcând toate manevrele tipic populiste de campanie, când, brusc, din mulțime, o persoană sau un grup de oameni au început să atace.

– Cum adică să *atace*? întrebă prezentatorul.

Stă într-un studio cu podele strălucitoare negre și lumini de modelare roșii, albe și albastre. Chipul său este neted ca glazura de tort. În spatele lui, oameni la birouri par să lucreze. El întrebă:

– Poți să descrii atacul?

– Tot ce știu în acest moment, spune reporterul, este că s-a aruncat cu obiecte.

- Ce obiecte?
- Nu este clar în acest moment.
- Guvernatorul a fost lovit de aceste obiecte? Este rănit?
- Cred că a fost lovit, da.
- Ai văzut atacatorii? Erau mulți? Aruncau cu obiecte?
- A fost multă confuzie. Și niște strigăte.
- Obiectele care au fost aruncate erau mici sau mari?
- Aș spune că erau suficient de mici cât să fie aruncate.
- Erau mai mari decât o minge de baseball, obiectele aruncate?
- Nu, mai mici.
- Deci de mărimea unei mingi de golf?
- Poate că așa e mai precis.
- Erau ascuțite? Erau grele?
- Totul s-a petrecut foarte repede.
- A fost un atac premeditat? Sau o conspirație?
- Se pun acum multe întrebări de acest fel.

Se realizează un logo: *Teroare la Chicago*. Apare într-un loc lângă urechea crainicului și flutură ca un steag în vânt. Redacția de știri afișează o hartă a parcului Grant pe un ecran tactil masiv, în ceea ce a devenit un lucru obișnuit pentru știrile moderne: cineva la televizor care comunică prin alt televizor, care stă în fața televizorului și controlează ecranul atingându-l cu mâinile și mărinđ și micșorând imaginile în super HD. Totul arată foarte *cool*.

În timp ce așteaptă noi informații, ei dezbat dacă acest incident va ajuta sau va fi în detrimentul șanselor guvernatorului. Ei decid că va fi în favoarea lui, pentru că numele său nu este foarte cunoscut în afara comunității evanghelice extrem de conservatoare și care este întru totul de acord cu ce a făcut pe durata mandatului său de guvernator în Wyoming, unde a interzis complet avortul și a cerut ca elevii și profesorii, deopotrivă, să rostească public cele Zece Porunci, în fiecare dimineață, înaintea Jurământului de Credință. În plus, a declarat engleza singura limbă oficială și legală în statul Wyoming, interzicând oricărei persoane care nu vorbește engleză fluent să dețină proprietăți. A mai permis și folosirea de arme de

foc în fiecare rezervație naturală de pe cuprinsul statului. Și a emis un ordin executiv prin care legea statală este pusă deasupra legii federale în toate aspectele, o mișcare care, potrivit experților constituționali, ar însemna o secesiune de facto a Wyomingului față de Statele Unite. Purta cizme de cowboy. Ținea conferințe de presă la ferma lui de vite. Purta un pistol adevărat, un revolver care îi atârna într-un toc de piele la șold.

La finalul singurului său mandat ca guvernator, a declarat că nu candida pentru a fi reales, pentru a se concentra pe prioritățile naționale, iar în mod normal, media a înțeles din asta că el candida pentru președinție. Și-a perfecționat un fel de patos de predicator-cowboy și un populism antielitist și a găsit un public receptiv, mai ales în rândul clasei muncitoare albe conservatoare, afectată de recesiunea actuală. A comparat imigranții care luau locurile de muncă americane cu coioții care ucideau vitele și, când făcea asta, pronunța *coioți* într-o manieră foarte neașă: *caa-ioți*. Pronunța *Washington* adăugând un *R*, astfel că acesta devenea *Warshington*. Spunea *ostenit* în loc de *obosit*. Spunea *galbin* în loc de *galben* și *pârâu* în loc de *pârâu*.

Supporterii lui spuneau că așa vorbesc oamenii normali, non-elită, din Wyoming.

Detractorilor lui le plăcea să arate că, de când tribunalele i-au refuzat aproape toate inițiativele în Wyoming, numărul proiectelor lui legislative intrate în vigoare era efectiv zero. Nimic din toate astea nu părea să conteze pentru oamenii care continuau să plătească pentru prezența la evenimentele lui de strângere de fonduri, de 500 de dolari tacâmul (pe care, apropo, el le numea „colecte“), și pentru conferințele lui de 10 000 de dolari taxă de participare, ori pentru cartea lui de 30 de dolari, *The Heart of a True American*, încercându-i astfel „cufărul de război“, după cum îl numeau reporterii, pentru o „posibilă candidatură la prezidențiale“.

Iar acum guvernatorul fusese atacat. Deși nimeni nu părea să știe cum fusese atacat, cu ce fusese atacat sau de către cine fusese atacat sau dacă în urma atacului fusese rănit. Vorbesc despre asta

Libris .RO
Respect pentru oameni și cărți

timp de zece minute bune, cu o schemă care arată cum un obiect mic, aruncat cu o viteză de aproape 30 de kilometri pe oră, poate penetra membrana lichidă a ochiului. Când subiectul se epuizează, trec la reclame. Promovează următorul documentar despre comemorarea de zece ani a atacului de pe 11 septembrie: *Ziua terorii, deceniul războiului*. Și așteaptă.

Atunci se întâmplă ceva menit a salva știrea de la starea de inactivitate în care a ajuns. Crainicul apare din nou și anunță că un trecător a înregistrat video întregul eveniment și acum l-a postat online.

Și iată videoclipul care urmează să fie arătat de mai multe mii de ori la televizor în următoarea săptămână, care va aduna milioane de vizualizări și va deveni al treilea cel mai vizualizat clip de pe internet de luna aceasta, înaintea unui videoclip muzical nou al adolescentei Molly Miller, senzația pop a momentului, pentru single-ul ei „You Have Got to Represent” și al unui videoclip de familie cu un copil care râde până cade din picioare. Iată ce se întâmplă:

Videoclipul începe în alb și vânt, sunetul vântului care suflă într-un microfon neprotejat, apoi degetele care pipăie și apasă pe microfon pentru a crea sunete ca de scoici, în timp ce camera își ajustează automat expunerea pentru lumina puternică a zilei, după care albul devine un cer albastru, o verzeală în ceață care se presupune a fi iarbă, iar apoi o voce, vocea stridentă a unui bărbat, prea aproape de microfon:

– E pornit? Nu știu dacă e pornit.

Imaginea se focalizează chiar când bărbatul îndreaptă camera spre propriile picioare. Spune pe un ton enervat și exasperat:

– E pornit? Cum îți dai seama?

Iar apoi vocea unei femei, mai calmă, pașnică, melodioasă, care spune:

– Uită-te pe spate! Ce scrie pe spate?

Iar soțul, sau prietenul, sau cine o fi el, care nu reușește să mențină imaginea fixă, spune pe un ton agresiv și acuzator, care este menit să comunice că orice problemă are el cu camera este responsabilitatea ei:

– Nu vrei să mă ajuți?

În acest timp, imaginea este sacadată, amețitoare și îndreptată spre pantofii bărbatului. Adidași moi, albi, înalți pe glezne. Extraordinar de albi și cu un aspect nou. Părea să stea pe o masă de picnic.

– Ce scrie pe spate? întrebă femeia.

– Unde? Ce spate?

– Pe ecran.

– Asta știi, spune el. Unde pe ecran?

– În colțul din dreapta jos, spune ea, pe un ton echilibrat. Ce scrie?

– Scrie R.

– Înseamnă că înregistrează. E pornit.

– Ce prostie! spune el. De ce nu scrie *Pornit*?

Imaginea comută între pantofii lui și ceea ce pare a fi o mulțime de oameni la o distanță medie.

– Uite-! Privește! El e! strigă bărbatul.

Îndreaptă camera înainte și, când în sfârșit reușește să nu o mai tremure, Sheldon Packer apare în cadru, cam la 25 de metri distanță și înconjurat de echipa de campanie și securitate. E o mică mulțime. Oamenii din față își dau brusc seama că se întâmplă ceva, că în apropiere e cineva celebru. Cameramanul strigă acum:

– Domnule guvernator! Domnule guvernator! Domnule guvernator! Domnule guvernator! Domnule guvernator! Domnule guvernator! Domnule guvernator!

Imaginea începe din nou să tremure, probabil din cauză că tipul face cu mâna, sau sare, sau ambele.

– Cum faci chestia asta să faci zoom? întrebă el.

– Apeși Zoom, spune femeia.

Apoi imaginea începe să se apropie, lucru care provoacă și mai multe probleme legate de focus și expunere. De fapt, singurul motiv pentru care aceste imagini se pot folosi la televizor este acela că, în cele din urmă, bărbatul îi dă camera partenerei sale spunând:

– Uite, vrei să ții tu chestia asta?

Apoi se îndreaptă grăbit să îi strângă mâna guvernatorului.

Mai târziu, tot acest surplus a fost editat și tăiat, astfel încât clipul care va fi repetat de sute de ori la televizor va începe aici, cu pauză, iar știrile pun un mic cerc roșu în jurul unei femei care stă pe o bancă în partea dreaptă a ecranului.

– Aceasta pare să fie făptașa, spune crainicul.

Are părul alb, pe la șazeci de ani, stă acolo și citește o carte, nu sare în evidență în niciun fel, ca un figurant într-un film care umple cadrul. Purta o bluză albastru-deschis peste un maiou, colanți negri care par elastici și inspirați de yoga. Părul ei scurt este ciufulit și cade în mici țepi peste frunte. Pare să aibă o conformație athletică – slabă, dar și musculoasă. Ea observă ce se întâmplă în jurul ei. Îl vede pe guvernator că se apropie, închide cartea și stă și se uită. Se află la marginea cadrului părând să încerce să se hotărască ce să facă. Stă cu mâinile în șolduri. Își mușcă interiorul gurii. Se pare că își cântărește opțiunile. Întrebarea pe care se pare că și-o pune este: *Să o fac sau nu?*

Apoi începe să meargă, repede, spre guvernator. Și-a lăsat cartea pe bancă și merge, cu pași mari, așa cum fac locuitorii din suburbii care fac ture în jurul mallului. Cu excepția faptului că are brațele fixe pe lângă corp, cu pumnii strânși. Se apropie suficient de mult de guvernator încât să fie în raza de acțiune și, în acea clipă, întâmplător, mulțimea se desparte, astfel că, din punctul videografului nostru, între femeie și guvernator este cale liberă. Femeia se află pe o potecă de pietriș și privește în jos, se apleacă și își umple mâinile cu pietre. Astfel înarmată, strigă – iar acest lucru este foarte clar, pentru că vântul se oprește exact în acest moment și mulțimea pare să tacă, aproape ca și cum toți participanții la eveniment știu ce urmează să se întâmple, așa că toți fac tot posibilul ca să se capteze cu succes asta – ea strigă: „Porcule!“, după care aruncă pietrele spre el.

La început, e doar confuzie, iar oamenii se întorc să vadă de unde provin strigătele, sau tresar și se trag înapoi, fiind loviți de pietre. Iar apoi femeia mai ia o mână de pietre și aruncă, ia și aruncă, ia și aruncă, asemenea unui copil într-o bătaie cu bulgări. Mica mulțime se apleacă și caută adăpost, mamele acoperă chipurile copiilor, iar guvernatorul se apleacă, cu mâna peste ochiul drept. Femeia continuă

să arunce cu pietre până când gărzile guvernatorului ajung la ea și o abordează. Sau, de fapt, nu chiar *abordează*, ci o iau în brațe și o pun la pământ, ca niște luptători epuizați.

Și asta e tot. Tot videoclipul durează mai puțin de un minut. După transmisie, anumite informații suplimentare devin acum disponibile. Este făcut cunoscut numele femeii: Faye Andresen-Anderson, pe care toată lumea de la știri îl pronunță greșit drept „Anderson-Anderson“, făcând paralele cu alte nume duble celebre, cel mai notabil – Sirhan Sirhan. Se află repede că este tutore la o școală primară locală, ceea ce dă muniție anumitor experți care spun că asta arată cum agenda liberală radicală a preluat controlul asupra educației publice. Titlul este actualizat la „O PROFESOARĂ L-A ATACAT PE GUV. PACKER!“ timp de aproape o oră, până când cineva reușește să găsească o imagine care se pare că o arată pe profesoară participând la un protest în 1968. În fotografie, ea poartă ochelari mari, rotunzi, și pare să se sprijine pe cineva din afara cadrului. În spatele ei se află o masă mare de oameni, toți stau pe jos, mulți dintre ei țin bannere făcute de mână sau semne, unul dintre ei ține un steag american.

Titlul se schimbă la „O RADICALISTĂ DIN ANII ȘAIZECI L-A ATACAT PE GUV. PACKER!“ Și de parcă povestea nu este deja suficient de delicioasă, la finalul zilei de lucru se petrec două chestii care aruncă știrea în stratosferă și toată lumea ajunge să vorbească despre asta. Mai întâi se află că guvernatorul Packer este operat de urgență la ochi. În al doilea rând, este descoperită o poză care arată că femeia a fost arestată în 1968 – deși nu a fost niciodată acuzată sau condamnată oficial – pentru *prostituție*.

E deja prea mult. Cum este cu putință ca un titlu să adune toate aceste detalii uimitoare? „O PROFESOARĂ PROSTITUATĂ HIPIOATĂ RADICALISTĂ L-A ORBIT PE GUV. PACKER ÎNTR-UN ATAC FEROC!“

La știri apare din nou și din nou secvența video în care guvernatorul este lovit. Este mărită, așa că este foarte pixelată și grunjoasă, într-un efort eroic de a arăta tuturor momentul exact în care o piatră ascuțită îi izbește corneea dreaptă. Experții dezbat semnificația atacului și dacă reprezintă sau nu un atac la democrație. Unii o numesc

dintr-o scrisoare nepublicată adresată *Chicago Seed* de Jimmie J. Roson. Informațiile lui Sebastian despre *maarr* provin din „The Meaning of the Steps Is in Between: Dancing and the Curse of Compliments“, de Franca Tamisari, publicat în *The Australian Journal of Anthropology*, august 2000. Povestea lui Allen Ginsberg, „Eat Mangoes!“, este din *Teachings of Sri Ramakrishna*.

Mulțumesc personalului de la Muzeul de Istorie din Chicago pentru ajutor. Pentru sprijinirea revizuirilor acestui roman, un mare mulțumesc pentru Minnesota Arts Board și University of St. Thomas.

Mulțumesc editorului meu, Tim O'Connell, pentru ghidajul lui excepțional în conturarea poveștii, fără a menționa entuziasmul și zelul lui periwinkleian. Mulțumesc tuturor oamenilor minunați de la Knopf: Tom Pold, Andrew Ridker, Paul Bogaards, Robin Desser, Gabrielle Brooks, Jennifer Kurdyla, LuAnn Walther, Oliver Munday, Kathy Hourigan, Ellen Feldman și Sonny Mehta.

Mulțumesc agentei mele, Emily Forland, pentru înțelepciunea, răbdarea și buna ei dispoziție. Îi mulțumesc lui Marianne Merola și tuturor oamenilor minunați de la Brandt & Hochman.

Mulțumesc familiei, prietenilor și profesorilor mei, pentru dragostea, bunătatea, generozitatea și sprijinul lor. Mulțumesc lui Molly Dorozenski, pentru sfatul ei după ce a citit primele versiuni lungi.

Și, în sfârșit, îi mulțumesc lui Jenni Groyon, prima mea cititoare, pentru că m-a ajutat să-mi găsesc calea de-a lungul a zece ani de scris.

Cuprins

PROLOG	9
PARTEA ÎNTÂI – Atacatoarea lui Packer	11
PARTEA A DOUA – Fantome ale lumii vechi	85
PARTEA A TREIA – Inamic, obstacol, puzzle, capcană	191
PARTEA A PATRA – Spiritul casei	249
PARTEA A CINCEA – Un cadavru pentru fiecare dintre noi	321
PARTEA A ȘASEA – Specii invazive	393
PARTEA A ȘAPTEA – Circle	441
PARTEA A OPTA – Percheziție și confiscare	527
PARTEA A NOUA – Revoluție	581
PARTEA A ZECEA – Îndatorare	645
MULȚUMIRI	708